

РЕЦЕНЗИЈА**НА РАКОПИСОТ СО НАСЛОВ „БАКТЕРИОЛОГИЈА-ПРАКТИКУМ“
ОД ПРОФ. Д-Р САША МИТРЕВ И ДОЦ. Д-Р ЕМИЛИЈА АРСОВ,
ЗЕМЈОДЕЛСКИ ФАКУЛТЕТ,
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП**

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, како и Одлуката бр. 1302-252/6 од 16.11.2018 г. од 158. редовна седница на Наставно-научниот совет на Земјоделски факултет, одржана на 16.11.2018 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- проф. д-р Душан Спасов, редовен професор на Земјоделски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип и
- доц. д-р Билјана Ковачевиќ, доцент на Земјоделски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип,

за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис „Бактериологија - практикум“ од проф. д-р Саша Митрев и доц. д-р Емилија Арсов, наменет за студентите на прв циклус студии на Земјоделски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Земјоделски факултет го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Ракописот „Бактериологија - практикум“ од авторите проф. д-р Саша Митрев и доц. д-р Емилија Арсов е практично учебно помагало напишано според Наставниот план и програма за предметот Бактериологија, кој се изучува како задолжителен предмет на прв циклус студии на студиска програма Фитомедицина во четврта година, седми семестар, на ниво на Земјоделски факултет, како и на студиската програма Биологија на Факултетот за природни и технички науки при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, како задолжителен предмет со неделен фонд на часови 2+2+1 и носи 6 ЕКТС и вкупен фонд од 180 часови.

Ракописот им беше навремено доставен на рецензентите и претставува материјал преку кој студентите ќе можат да ги надополнат своите базични сознанија од потесната област на фитопатологијата – бактериологија (проучување на подетални карактеристики на фитопатогените бактерии), со посебен акцент на практичната лабораториска работа (подготовка на подлоги и изолација на бактериски колонии), со цел студентите да имаат поголема практична настава, но истовремено ќе се реализираат барањата на предметната програма и ЕКТС системот.

Податоци за обемот ракописот: Содржината на ракописот, кој е наменет за издавање на учебно помагало - практикум по предметот Бактериологија е претставен во текст од вкупно 70 страници, со 25 фотографии, од кои поголем дел се автентични направени во лабораториски услови во УНИЛАБ лабораторијата при Катедрата за заштита на растенијата и животната средина на Земјоделски факултет.

Практичното помагало е напишано според Упатството за техничко уредување на учебници и учебни помагала во електронска форма на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, на А4 формат со нормален проред, употребен фонт Arial, со големина на буквите 11. Ракописот е подготвен според стандардната методологија, а обемот на практикумот

и неговата содржина ги задоволуваат критериумите според бројот на часови и според одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Ракописот е напишан на македонски јазик, со лесен разбирлив стил, кој според обемот и содржината ги задоволува критериумите за практично помагало при изведување на лабораториските вежби и кореспондира со бројот на часови на предметот Бактериологија (2+2+1) за студентите на Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Рецензиран и публикуван практикум од оваа област со ист или сличен наслов што обработува иста содржина на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, како и на останатите државни и приватни универзитети во Р. Македонија, досега не е објавен и како целина и начин на обработка на материјата, ракописот е оригинално дело.

Краток опис на содржината

Ракописот е напишан на лесен, едноставен и разбирлив јазик. Материјата опфаќа основни поими од бактериологијата, со посебен акцент на практичната работа во лабораториски услови.

Практикумот започнува со краток Предговор преку кој авторите ги воведуваат студентите во водите на практичното помагало од областа на бактериологија. Практикумот се состои од вкупно 12 вежби, кои ја надополнуваат наставната содржина на предметот со следниве поглавја:

Содржината е задолжително практично поглавје и помош за студентите да можат полесно да го пребаруваат она што им е потребно и потенцирано во материјалот, конципирано со број на вежби и на страници, а на крајот е дадена користената литература за ова практично помагало.

Вежба 1. Особини на фитопатогените бактерии – детално ги обработува општите особини на фитопатогените бактерии, како и нивното потекло и еволуција.

Вежба 2. Методи на изолација и идентификација на фитопатогените бактерии – практична работа: изолација и идентификација на бактериите – дадени се рецептури за подготовка на хранливи подлоги за изолација на бактериски колонии.

Вежба 3. Современо проучување на фитопатогените бактерии (нови методи) – практична лабораториска вежба која ги вклучува едни од најважните тестови за детекција и идентификација на патогените.

Вежба 4, 5 и 6. Биохемиско-физиолошки карактеристики за идентификација на фитопатогените бактерии – во овие практични вежби се опишани техниките и постапките за примена на биохемиско-физиолошките методи за детекција и идентификација на фитопатогените бактерии, кои се најчесто применувани методи и од кои лесно и брзо се добива резултатот.

Вежба 7. Серолошка детерминација на фитопатогените бактерии – е нова и современа метода за идентификација на фитопатогените бактерии која е детално разработена и која може практично да се применува и студентите да имаат една слика за серолошката детерминација, што всушност претставува метод кој теоретски е детално опишан во практикумот и, се разбира, потоа теоријата да има практична примена на истата вежба.

Вежба 8. Биохемиски активности на одделни видови на бактерии – авторите во втората половина од практичните вежби потенцираат дека проучувањето и познавањето на биохемиските активности на поединечни видови на бактерии, исто така, е од големо значење во погледот на нивната идентификација.

Вежба 9. Бактериофаги на фитопатогените бактерии – е следната вежба која дава посебен акцент на една група патогени кои се користат како биоагенси поради фактот дека ги разградуваат бактериските клетки.

Вежба 10, 11 и 12. Во овие предвидени вежби според наставната програма и практичното помагало: Патогенеза на бактериозите (настанување на болестите), Влијанието на еколошките фактори на патогенезата и Биотички фактори, по деталното проучување на

бактериите како патогени микроорганизми се дава посебна детална слика за настанувањето и развојот на една растителна болест, која е условена од повеќе фактори. За да дојде до настанување на болеста се потребни три основни услови: присуство на паразит, домаќин и поволни услови на средината (температура, влага и др.). Болеста е патолошки процес кој настанува како резултат на меѓусебни дејства на паразитите и растението домаќин, условени од повољните еколошки фактори.

Секое од горенаведените поглавја е детално опишано и кореспондира со Наставниот план и програма за предметот и ќе биде многу корисно практично помагало при изведување на лабораториските вежби, затоа што по секоја практична вежба авторите имаат предвидено дел за запис и шематизирање на практично изведената вежба од страна на студентите.

Користената литература е практична, применлива и со хронолошки ред што дава една комплетна слика за практично и применливо помагало од областа на бактериологијата.

ЗАКЛУЧОК

Материјата обработена во ракописот за учебното помагало - практикум со наслов „Бактериологија - практикум“ од авторите проф. д-р Саша Митрев и доц. д-р Емилија Арсов во целост ги задоволува потребите на Наставниот план и програма по предметот Бактериологија за студентите на прв циклус студии на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Според начинот на елаборирање на материјата, ова учебно помагало ги исполнува сите стандарди на практикум за лабораториски вежби, поради што сметаме дека ќе им биде од голема корист на студентите на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип во совладувањето на овој предмет.

Според горенаведеното, Рецензентската комисија има особена чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Земјоделски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип ракописот „Бактериологија -практикум“ од проф. д-р Саша Митрев и доц. д-р Емилија Арсов да биде издаден како учебно помагало – практикум за студентите на прв циклус студии на Земјоделски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип.

Рецензенти

Д-р Душан Спасов, редовен професор, с.р.

Д-р Билјана Ковачевиќ, доцент, с.р.